

Vuk'uzenzele

Produced by Government Communications (GCIS)

English/Afrikaans

| Junie 2017 Uitgawe 2

From domestic worker to doctor

A YOUNG WOMAN who washed dishes throughout high school to supplement her family's income is now a professional who proves that hard work pays off.

■ Dr Pamela Sithole is an example of how resilience and perseverance can help in achieving your goals.

Nonkululeko Mathebula

Former domestic worker, Pamela Phumzile Sithole is proof that dreams do come true.

Born and raised in Phoe-

nix in KwaZulu-Natal, the 24-year-old was able to juggle her studies with part-time work over the years having the ability to rise above her circumstances.

Despite working as a domestic helper from the age

of 14, Sithole's perseverance and determination helped turn her life around and she recently graduated with a Bachelor of Medicine and Bachelor of Surgery degree from the University of KwaZulu-Natal.

She is currently doing her internship at the Rahima Moosa Mother and Child Hospital in Johannesburg.

Sharing her story with Vuk'uzenzele the inspirational

● **Cont. page 2**

**Young
vets saving
animals' lives**

Page 5

**Tugmaster
is making
waves**

Page 9

ALSO AVAILABLE ON:

@VukuzenzeleNews

f Vuk'uzenzele

Websites: www.gcis.gov.za

www.vukuzenzele.gov.za

E-mail: vukuzenzele@gcis.gov.za

Tel: (+27) 12 473 0353

Free Copy

***"I pay tribute to the
endless heroism
of youth.."***

Nelson Mandela

Hoër onderwys ondergaan 'n gedaanteverwisseling

MINISTER NALEDI PANDOR is besig om die hoëronderryssektor te hervorm om aan die behoeftes van die ekonomie te voldoen.

Amukelani Chauke

Suid-Afrika se hoëronderryslandskap is besig om te verander, met tersiêre onderwys wat meer toeganklik is en ook meer daarop ingestel is om in die arbeidsmark se behoeftes te voldoen. Die veranderings is nodig, omdat jongmense voorberei moet word vir die beroepswêreld en om 'n bydrae tot die ekonomie te maak.

In Junie herdenk ons jeugmaand

Die Minister van Hoër Onderwys en Opleiding, Naledi Pandor.

en *Vuk'uzenzele* laat die klem val op hoe die land se jeug deur die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding geleenthede gegun word om sukses te behaal.

Naledi Pandor, wat in Augustus verlede jaar as die Minister van Hoër Onderwys en Opleiding aangestel is, is die taak opgelê om gratis onderwys vir arm studente en dié wat die "vermiste middelstude" genoem word, in te faseer.

Na langdurige landwyse protesoptogte onder die vaandel *#FeesMustFall*, is daar in Desember aangekondig dat die jeug van gesinne met 'n inkomste van minder as R350 000 per jaar, gratis hoër onderwys en opleiding sal ontvang. Die inwerkingstelling is aan die gang en sal oor 'n tydperk van vyf jaar ingefaseer word.

Beursskema

Minister Pandor het bevestig

dat die inwerkingstelling van die beursskema glad verloop.

"Die nuwe beursskema is 'n baie belangrike ingryping deur die Suid-Afrikaanse regering en natuurlik ook vir die mense van Suid-Afrika, aangesien dit hulle belasting is wat daarvoor betaal," sê sy.

Die beurse word toegeken aan kwalifiserende universiteitstudente wat vir die eerste keer inskryf en studente wat by kolleges vir tegniese en beroepsonderwys en opleiding (TBO) studeer, in alle studiejare.

Bykomende regeringsbefondsing van R7,166 miljard is in 2018 toegewys om die

beursskema te befonds, met R4,581 miljard wat opsy gesit is vir kwalifiserende universiteitstudente en R2,585 miljard wat toegewys is aan TBO-kollegestudente.

Minister Pandor sê dat kolleges wat in spesifieke studierigtings spesialiseer, sentrums van uitnemendheid kan word wat sinoniem sal word met die lewering van die beste vaardighede in daardie bepaalde rigtings.

"Byvoorbeeld, een kollege kan uitsluitlik op meganiese ingenieurswese fokus en 'n ander een op lugvaartkunde," verduidelik sy. "Ek glo dat spesialisering die toekoms

van kolleges is," voeg sy by.

"Ons wil diversiteit hê. Ons wil nie hê dat al ons kolleges dieselfde ding doen nie."

Die Program vir Entrepreneurskapsontwikkeling in Hoër Onderwys is verlede jaar geloods, om jongmense aan te moedig om hulle eie ondernemings te begin.

Dit is daarop gemik om die ontwikkeling van 'n platform vir entrepreneurs binne die universiteitsonderwyssektor in Suid-Afrika te koördineer. Dit sluit in entrepreneurskap in die akademie en die ontwikkeling van studente entrepreneurskap, sowel as entrepreneursuniversiteite.

Minister Pandor sê dat meer gedoen moet word, nie net om jongmense te help om beroepsgereed te wees nie, maar ook om hulle toe te rus om werkskeppers van behoorlike werk te word.

Sy wil graag sien dat hoër onderwysinstansies entrepreneurskap in alle kursusse aanbied. Sy glo dit is 'n stap wat jong gegradueerdes sal aanspoor om aanvangsondernemings te vestig, wat die land se toekoms kan hervorm. **V**

● Cont. from page 1

young woman said her journey was not easy.

"Growing up there were a lot of challenges, including our financial circumstances and my parents' divorce.

"My mother was left to provide for us and she was unemployed for the longest time. As a result we had no choice but to rely on my siblings to put me through school from an

early age up until high school which put a lot of financial strain on them."

Despite these challenges, Sithole was determined to live up to her potential and applied herself diligently to her studies.

"For me giving up wasn't an option."

When she was a young teenager she got the opportunity to help do chores at a home nearby. This led to regular

domestic work during her December holidays and Sithole was able to add to the family's finances and help fund her high school studies.

Despite doing well in matric there was always the chance that she would not be able to study further because of a lack of funding. "I almost didn't go to a medical school," she adds.

Her hard work and commitment to her studies paid off

when she received funding from the National Student Financial Aid Scheme. This helping hand was to prove life changing.

"Even though I was a domestic worker, I didn't shelve my dreams and think that it's over for me. I continued to work hard and I'm glad that I did.

"For me it really was just a lesson in humility and it has enabled me to better under-

stand people from different walks of life and be able to relate to each person.

"I always knew that good things lay ahead for me and it was truly just a matter of time."

Her parting words are wise: "Never despise humble beginnings but equally, don't let them define where you will be in five or 10 years' time. With God, everything is possible." **V**

government communications

Department: Government Communication and Information System
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Tel: (+27) 12 473 0089

E-mail: vukuzenzele@gcis.gov.za

Address: Private Bag X745, Pretoria, 0001

Head of Editorial and Production
Tasneem Carrim | tasneem@gcis.gov.za

Editor-in-Chief
Des Latham | des@gcis.gov.za

Managing Editor
Ongezwa Mogotsi
ongezwa@gcis.gov.za

News Editor
Noluthando Motswai

Writers
Noluthando Motswai
More Matshediso
Jauhara Khan

Senior Designer
Tendai Gonese

Language Practitioners
Nomgcibelo Mutha
Boitumelo Phalatse
Phakamani Dadlana

Vuk'uzenzele
is published by Government Communications (GCIS)

Printed by: **paarlcoldset**

All rights reserved. Reproduction of the newspaper in whole or in part without written permission is strictly prohibited.

Distributed by: **ON THE DOT**

Sleepbootmeester ry golf van sukses

■ Sleepbootmeester, Lindile Mdletshe, weet hoe om in beheer te wees.

Allison Cooper

As 'n Transnet sleepbootmeester, is Lindile Mdletshe (30) in bevel van die kragtige bote wat gebruik word om skeepsbewegings in die Durbanse hawe te beheer. Hoewel sleepbote klein is, is hulle uiters kragtige vaartuie en hom hulle te hanteer verg spesiale vaardighede.

Mdletshe is in Port Shepstone gebore en getoë en het in St Faiths skoolgegaan.

"Dit was nogal 'n ervaring waar ek grootgeword het. Daar was, anders as deesdae, geen vrees nie en almal is deur die hele dorp grootgemaak."

Mdletshe het in 2006 matriek voltooi en in 2007 vir 'n Nasionale Diploma in Skeepvaartstudies aan die Durbanse Universiteit studeer.

Nadat sy in 2007 haar S1, en in 2008 haar S2 voltooi het, het sy haar opleiding van drie jaar ter see by Safmarine Skeepvaartmaatskappy voltooi. Sy het daar geleer hoe om 'n vragskip op die oop see te bevaar en het by verskeie hawens in Europa, Afrika en Asië aangedoen vir vragbedrywighede en

veiligheidsopnames.

Sy het haar eerste graad behaal op die ouderdom van 25 en terselfdertyd ook 'n Meestersgraad in Hawebedrywighede voltooi. Deur laasgenoemde is sy as 'n gekwalifiseerde sleepbootmeester gesertifiseer. "Dit was die grootste uitdaging, want om 'n sleepbootmeester te wees, vereis nie van 'n mens om 'n graad te hê nie, maar slegs S1, S2 en oopsee-opleiding. Mense skryf gewoonlik eers daarna in om 'n sleepbootmeester te word. Ek het albei gelyktydig gedoen. Ek het ná werk klas toe gegaan om die dag se kurrikulumwerk in te haal," sê sy.

Mdletshe is dol daaroor om op die water te wees. "Die water kan vir jou soveel vertel oor wat die dag inhou. Party dae is dit kalm, ander dae is dit ontstuimig en soms is daar deining; dit is dus 'n wonderlike dinamiese wêreld! Skepe het ook verskillende vorms en dra verskillende vragte, wat beteken dat hulle verskillend hanteer moet word," sê Mdletshe. Sy geniet dit om saam met die bemannings van uiteenlopende kulture uit verskillende lande te werk.

'n Uitdagende wêreld

Mdletshe sê dat dit 'n "uitdagende wêreld" is om 'n vrou in die skeepvaartbedryf te wees; sy verwys na geslagsgebaseerde kwessies as een van die grootste uitdagings, aangesien dit steeds oorwegend as 'n manswêreld beskou word.

"Onderwys is 'n magtige wapen wat niemand van jou kan wegneem nie. Materiële dinge kan vergaan, maar onderwys bly altyd by jou."

Dit kan uitmergelend wees, want vroue werk hard om te probeer inpas en om mense verkeerd te bewys. Ek het dit oorwin deur kalm te bly, 'n positiewe gesindheid te hê en met mense saam te werk

om hulle respek te verdien. Deur volharding en ywer kan jy hierdie struikelblokke oorkom," sê sy.

Mdletshe se oorwinning oor hierdie struikelblokke blyk duidelik uit die toekenning wat sy as waarnemende tegniese marinebestuurder ontvang het. "Ek het 'n toekenning gekry vir beste presteerder oor 'n kort tydperk omdat ek in die eerste week in die waarnemende pos 'n oudit geslaag het." Sy het ook 'n toekenning ontvang omdat sy in Oktober 2017 'n "held" was toe sy skepe gered het tydens die ergste storm wat Durban nog ooit getref het.

"Om 'n sleepbootmeester te wees, beteken soms dat jy jou grootmeisiehoed moet opsit en dapper moet wees," sê sy.

Die feit dat sy haar meestersgraad verwerf het, het die verskil gemaak. "Deur my graad te behaal, het ek meer respek van my manlike kollegas gekry. Hulle vra my elke dag waarmee ek besig is, want daar is net twee van ons wat so ver gevorderd het en ek is die eerste een by die Durbanse hawe wat die skeepvaartdiploma behaal het. Dit het my laat uitstaan," sê sy en verduidelik dat skeepvaart nie 'n maklike studieveld is nie.

Sleepbootmeester se rol

Mdletshe verduidelik dat 'n sleepbootmeester in bevel van die hele vaartuig en die mense aan boord is.

Sy moet toesien dat die veiligheids- en brandtoerusting in 'n goeie toestand is en gesertifiseer is. Sy moet ook 'n jaarlikse veiligheidsopname van die vaartuie doen, sorg dat die bemanning behoorlike opleiding kry, hulle opleidingsboeke teken, prestasiebestuursinspeksies uitvoer en haar werknemers help om 'n ontwikkelingsprogram op te stel wat ooreenstem met hulle beroepsrigting. Verder moet sy maatskappybeleid uitvoer, store bestuur en toerusting bestel.

Mdletshe se tipiese werksdag begin met 'n lys van skeepsbewegings, wat teen die einde van die skof voltooi moet wees. "Ons begin om sesuur soggens met skeepswerk en eindig om tien voor ses. Twee sleepbote werk gewoonlik saam en elkeen voltooi ongeveer agt take. Daarna moet ons al die papierwerk voltooi. "In noodgevalle, handel ons, ons werk soms eers na nege-uur saans af" sê sy. ■